

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN

Oredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čeku
Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—

Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552.
D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 24. junija 1922.

ŠTEV. 75.

Občni zbor Zveze industrijcev v Ljubljani.

Zveza industrijcev na slovenskem ozemlju kraljevine SHS. v Ljubljani je imela dne 21. junija 1922 v sejni dvorani ljubljanskega mestnega magistrata svoj tretji redni občni zbor. Zbora so se udeležili številni zastopniki oblastev in gospodarskih organizacij, kakor tudi veliko število industrijcev.

Zbor je otvoril Zvezni predsednik g. Vinko Majdič, ki je najprej prebral pozdravno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru I., a je nato pozdravil vse skupščinarje ter zastopnike oblastev in korporacij.

Potem ko je tajnik Zveze g. dr. Adolf Golja prečital zapisnik o zadnjem rednem občnem zboru, ki je bil soglasno sprejet, je g. inž. Milan Šuklje, Zvezni prvi tajnik prečital izbrano poročilo o delovanju Zveze tekom leta 1920 in 1921. Po tem poročilu se deli Zveza na 7 odsekov in sicer: lesni, veliko usnjarski, mlinski, gradbeni odsek ter odsekov za opekarne, pivovarne in elektrarne. Predsedništvu načeljuje veleindustrijalec g. V. Majdič iz Kranja. Člani zveze so porazdeljeni na 18 panog. Iz poročila posnamemo nadalje, da se je Zveza zelo marljivo borila za interese slovenskih industrijcev. Posvečala je vso svojo pažnjo stanovskim interesom industrije ter vsem važnim aktualnim gospodarskim vprašanjem.

Tajnik Zveze dr. C. Gregorič, ki je ataširan industrijski komori v Beogradu, je poročal o svojem delovanju kot zastopnik Zveze v naši centrali. Omenjal je zlasti, da kažejo beogradski merodajni krogi veliko razumevanje za industrijo.

Občni zbor je pri volitvah v predsedništvo odobril kooptiranje sledečih gospodov: Franc Bonača, Petra Kozino in dr. inž. Mil. Vidmajerja, kot nametnike članom predsedništva pa gospode: H. Pogačnika, Fr. Robleka in Rih. Skubca; v odbor gospode: dr. Karla Borna, Fr. Čučka, Andr. Gassnerja ml., Vikt. Glaserja, Ernesta Hienga, dr. M. Obersnela, inž. N. Steina, Avg. Westna, J. Zadravca, Fr. Galleta in dr. Ernesta Rekarja. Na predlog g. Frana Bonača so bili izvoljeni v odbor še sledeči gospodje: dr. Karel Triller, Fran Stare, Ant. Krejči in A. Križnič. Za preglednika računov sta pa bila izvoljena gospoda: Fr. Golob in Fran Ravnikar.

Prvi tajnik inž. Šuklje je nato prečital sledeče resolucije, ki so bile soglasno sprejete: 1. Resno in nujno opozarjamo finančno upravo, da je njena dosedanja finančna politika nevzdržljiva in nezdrava. Ta enostranska in skrajno fiskalna politika ogroža vitalne interese industrije, ki je važen faktor v našem gospodarstvu. Opozarjamo, da je sedanje kaotično stanje davčne zakonodaje le nujna in naravna posledica tega, da se tesnostno in dosledno zametujejo obče priznana načela finančne politike, da se gospodarske organizacije dosledno odpravljajo od sodelovanja pri davčni zakonodaji in da se povsem utemeljene in stvarno podprte resolucije, spomenice in predlogi teh organizacij omalovažujejo. Naša industrija se na-

haja še v razvoju in bojuje težke boje. V takem položaju je treba zdrave in velikopotezne finančne politike, ki zastopa interese države, a obenem ščiti vitalne interese važnih gospodarskih faktorjev.

2. Zahtevamo, da se pri davčnih reformah, ki se morajo izvesti, zaslusijo naše gospodarske in stanovske organizacije. Le tako pridemo do ukrepov, ki zadostijo državnim potrebam, ne da bi ogrozili obstoja industrije. Sodelovanje naših organizacij je naša nujna zahteva in ni dopustno, da gre finančna uprava preko nje.

3. Obsojati moramo, da je finančna uprava ustanovila nov vojni davek za leto 1920 na povsem neobičajen način in proti svoječasni izjavi, da je vojni leto 1919 zadnje, za koje se predpiše vojni davek. Take protislovne izjave in odredbe škodujejo našemu narodnemu gospodarstvu in uničujejo ugled finančne uprave. — Vsled naknadne upeljave vojnega davka za leto 1920 se nahaja industrija v pekarnem položaju, ker zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ne more mobilizirati potrebnega kredita za kritje tega vojnega davka. — Opozarjamo tukaj, da finančna uprava ni niti malo upoštevala vsestranske utemeljene predloge reforme vojnega davka, koje so gospodarske organizacije svoječas objavile. — Nujno pozivamo finančno upravo, da ukine vojni davek za leto 1920 in da v nadalje opusti take neobičajne eksperimente.

4. Po našem naziranju je davek na poslovni promet škodljiv in pozivamo finančno upravo, da ta davek čim prej odpravi, kakor hitro to dopustijo okoliščine na finančno ravnotežje.

5. Odločno zahtevamo, da se nemudoma ukine plačarina z vsemi pribitki. Ta specialen davek zadeva zgolj Slovenijo in Dalmacijo. Dokazano je, da je ta davek zastarel in socialno nepravilen.

6. Zahtevamo, da se ukine davčno jamstvo delodajalcev po finančnem zakonu za leto 1921. To davčno jamstvo povzroča neprijazne odnose med delodajalci in delavci. Opetovano je prišlo radi tega do ostrih konfliktov v industrijskih podjetjih. Delavci sami stoje dosledno na stališču, da se sme in more dohodninski davek predpisati zgolj njim in se protivijo priznati delojemalcem pravico odtegovati davek.

7. Finančno upravo nujno in resno pozivljamo, da ustanovi zakon v zaščito industrije. Recipirajo naj se vsaj one določbe, koje je uvedla Českoslovaška republika. Zahtevamo pred vsem, da se dovolijo primerni odpisi in dotacije rezerv za obnovitev stavb, strojev in obratnih naprav. Take določbe je nujno vzeti zlasti v nov zakon o obdačbi delniških družb. Ako se to ne zgodi, bo brezdomno svoj čas nastopila gospodarska kriza, osobito če se naša valuta okrepi.

8. Nujno potrebno je, da se reformira pristojbinski namestek. Opozarjamo, da tega davka ostale pokrajine države ne poznajo. Ako ni mogoče pristojbinskega namestka takoj od-

praviti, se mora vsaj pri ocenitvi nepremičnin in pritisklin postopati s pravilnim razumevanjem današnjega položaja.

9. Zahtevamo, da se davčnim strankam dostavi davčni plačilni nalogi. Ukinitev plačilnih nalogov jemlje davčnim strankam možnost davčne kontrole in davčne pritožbe.

10. Finančno upravo nujno pozivljamo, da čim prej izvede enoten, za vso državo veljaven davčni sistem. Sedanji položaj s petimi različnimi davčnimi sistemi je nevzdržen in škoduje ugledu naše finančne uprave in naše države. Zaradi neenakih davčnih bremen povzroči občo nezadovoljnost. Pri izenačenju davčnih sistemov in davčnih bremen pa moramo zahtevati, da se ukinejo oni specialni davki iz avstrijske zakonodaje, ki obremenjujejo zgolj našo pokrajino, preje, predno se uveljavijo davčne določbe iz drugih davčnih sistemov.

Predsednik g. Vinko Majdič je potem, ko so se stavili še razni drugi predlogi, zaključil občni zbor ob 12. uri.

KRALJEVA ZAHVALA. Gospod Vinko Majdič, predsednik Zveze industrijcev v Ljubljani, je na udanostno brzojavko, ki se je poslala Nj. Vel. kralju z glavne skupščine Zveze industrijcev, prejel z Bleda nastopni brzojavni odgovor Nj. Vel. kralja Aleksandra: »Gospodu Vinku Majdiču, predsedniku glavne skupščine saveza industrijalcev, Ljubljana. Srdačno blagodarim na izrazima odanosti i budnim okom pratin razvitek Vaše mlade i napredne industrije, želeči joj uspešan rad i razvitek na korist dragog nam naroda i domovine. Aleksandar.«

Upravno sodišče.

Drugič zgoranje določilo ni prav v skladu s členom 18., ker enostavno preide redno prizivno instanco in dalje z normo, da se more apelirati na upravno sodišče šele po uporabi redne instančne poti, izraženo v točki 3., člena 24., ki se glasi, da upravno sodišče zavrne tožbe zoper upravne akte, zoper katere se je mogla vložiti pritožba na višje upravno oblastvo, pa se ni vložila.

Omeniti je še treba, da se nahaja v zakonu tudi določilo, da se more proti razsodbam upravnih sodišč pritožiti na državni svet i toženo oblastvo, ako je upravno sodišče razveljavilo njegov akt in, da sme zoper razsodbe upravnih sodišč in zoper razsodbe državnega sveta zahtevati pri teh sodiščih obnovo administrativnega spora tudi upravno oblastvo, čegar akt je dal povod administrativnemu sporu. Ta koncesija upravnim oblastvom, ki pa bi se morala priznati i napram instančnim odločbam višjih upravnih oblastev, pa je že po zakonu z drugimi določili takorekoč brezuspešna, kajti zakon zahteva v obeh primerih, da se tej pritožbi priloži odobritev pristojnega ministra, in stavi za pritožbe na državni svet rok petnajstih dni od dne, ko se je prejela razsodba upravnega sodišča. Ne glede na vprašanje, če bo upravnemu oblastvu mogoče dobiti potrebno odobritev pristojnega ministra, je drugo vprašanje, če ji

bo v pritrdilnem slučaju možno vsled tega pogoja držati kratek rok 15 dni.

Slednjič je dvomljivo, če je umestna določba člena 43, ki pravi: Ako zahtevajo razsodbe državnega sveta in upravnih sodišč izdajo novega upravnega akta in ga upravno oblastvo ne izda v treh mesecih od dne, ko mu je bila vročena razsodba, ima oni, v čegar korist se je izrekla razsodba, pravico, da se pritoži na državni svet. Državni svet izda v tem primeru odločbo, ki popolnoma nadomešča upravni akt.

Ta edina izjema od norme, da razsoja upravno sodišče (državni svet le kasatorično, v gotovi meri tudi že prej navedeno določilo drugega odstavka člena 22., dajeta le nekako potuho upravnim oblastvom, ki ne bi hotela poslovati.

III.

V finančnem oziru je treba ugotoviti, da zakon o upravnih sodiščih in državnem svetu sicer okrne eno redno prizivno instanco, ker prizna pravico do priziva le na eno višje upravno oblastvo, da pa hkrati ustvari dve izredni pritožbeni instanci; upravno sodišče in državni svet. Dočim so bile te izredne pritožbe dosedaj redke, bodo sedaj vsakdanje. Edina omejitev tiči v tem, da so te pritožbe v gotovih primerih nedopustne. Ne prihrani se s tem pri upravi ničesar, posebno, če se pomisli, da bo aparat teh upravnih sodišč I. in II. stopnje dokaj dražji kakor aparat v bodoče izpadlih rednih prizivnih instanc. Če pa bodo tudi vnaprej obstojala še upravna oblastva I., II. in III. stopnje, pomeni ustanovitev dvoje stopenj upravnih sodišč le veliko obremenitev državnih financ.

Dalje je nepojmljivo, kako si more država pri sedanjem slabem stanju njenih blagajn dovoliti tak luksuz, da hoče ustanoviti kar šest upravnih sodišč I. stopnje in še eno druge stopnje. Ne vemo, če imajo takko razkošje v upravi druge države, kojih finance so ugodnejše kot naše. Prvič bi zadostovala le ena stopnja dobro poslujočih upravnih sodišč in drugič le ono upravno sodišče s primerno notranjo uredbo glede na obseg delokroga in na različnost zakonov posameznih pokrajin.

K sklepu je umestno posvetiti še par besed ustanovitvi upravnega sodišča za Slovenijo in Prekmurje v Celju. Nismo nevoščljivi Celjanom za to pridobitev, menimo pa, da bi se moglo brez škode splošnosti interesom njihovega mesta bolje služiti na drug način, n. pr. z ustanovitvijo kake strokovne šole. Zdi se, da so pri določitvi Celja za sedež upravnega sodišča odločili vse drugo kakor stvarni interesi. Predvsem potrebuje sodišče uradne prostore, dalje notranjo opremo, biblioteko, brez katere ne bo moglo izhajati, in slednjič stanovanja za sodnike. Zidava uradnih prostorov in njih oprema bo zahtevala ogromno denarja, če pa država ne bo hotela zgraditi posebnega poslopja, bo treba zopet kakih deložacij. Isto velja glede stanovanj za sodnike, v kolikor bi ti stanovali v Celju, po večini pa se bodo raje vozili tja le k razpravam, kar bo zneslo lepo vsoto potnih stroškov. Ogromno denarja bo zahtevala tudi knjižnica.

Vsi ti izdatki pa bodo slabo naloženi, ker je ta ureditev upravnih sodišč le prehodnega značaja. Velike težkoče bo povzročalo tudi pošiljanje spisov, posebno še, če jih bo morala stranka sama rekurirat od upravnega oblastva, ali pa tam prepisovat. Zato menimo, da bi bilo malo manj velikopotezno nastopati in več štediti. Če že ne zadostuje eno samo upravno sodišče, ali pa je taka ureditev za sedaj nemogoča, naj velja v zakonu omenjenih 6 upravnih sodišč le kot delegirani oddelki upravnega sodišča. Oddelek za Slovenijo s Prekmurjem naj bi imel za sedaj svoj sedež v Ljubljani, h kraju pokrajinske uprave, kjer bi mu bili na razpolago uradni prostori vlade ali pa višjega deželnega sodišča in strokovni knjižnici obeh teh uradov. Pozneje se lahko premesti na sedež mari-borskega oblastva, če bi to narekovali stvarni razlogi. Saj je izpremenitev sedeža upravnega sodišča po členu 6. mogoča brez posebnih težkoč.

Ing. M. Savič:

Naša industrija in obrti.

Iz tega sledi: 1. da mi ne potrebujemo, da se dovoljuje uvoz inozemskega vina, kar se da doseči s sedanjo carinsko tarifo, da zavarujemo notranje tržišče našim vinom; 2) da smo primorani izvažati vino, in je radi tega treba pospeševati izvoz v Čehoslovaško in Poljsko. Treba pa bi bilo paziti, da bi se izvažalo samo dobra vina, in da se jim olajša izvoz s cenimi železniškimi prevoznimi tarifi.

* * *

V zadnjem času se je začelo vino pri nas v velikem ponarejati. Zato bi bilo treba, da se prepove vsako falsificiranje vina s primesjo sladkorja, mošta, tropin, alkohola, vode in glicerina. Dalje, bi bilo treba da bi se vino stalno kemično preizkuševalo in vsako odkrito falsificiranje kaznovalo. Taki ukrepi so potrebni ne samo v zaščito občinstva, ki vino pije, marveč tudi v zaščito pravega producenta in vinorejske produkcije. Da bi se to moglo izpeljati, bi bilo treba vsakem okrožnem mestu ustanoviti kemično postajo za preizkuševanje življenjskih potrebščin, vod, rudnin in podobnih predmetov. Take postaje bi mnogo koristile in pospeševale poznanje krajev v katerih se nahajajo glede rudnin, premoga in prsti. Mi imamo edinstveno podnebje za vinograde in, ako bi vina izgledala tako, kakor bi morala, bi lahko imeli odlične znamke. Radi tega je treba ustanoviti šole za negovanje vina, posebno pri velikih izvrstnih zadružnih kletah, katere je treba povsod priporočati.

XIII. Destilacija konjaka v Šarantu.

Prevod s Francoskega.

V Šarantu je bila destilacija konjaka po hišah pred krizo filoksere vsesplošno v

navadi. Toda pozneje se je o času obnove vinogradov opustila. Trgovci so namesto, da bi kupovali konjak kakor poprej, začeli kupovati vino, ter so ga destilirali v večjih dovršenejših napravah, kakor je bila stara šarantška naprava. Ker so bili producenti po večini že odpisali svoje kotle, so začeli prodajati vino destilatorjem, ki so v ostalem plačali dobre cene.

V zadnjih letih pa so začeli tudi trgovci z žganjem, ki imajo velika skladišča in so prenapolnjeni z blagom, sklicujoč se na težkoče izvoza, kupovati le male količine vina in sicer po cenah, ki so bile za vinorejce jako neugodne. Vsled kritične situacije so bili posestniki, ki niso mogli čakati ugodnega momenta, da bi prodali svoje zaloge z dobičkom, prisiljeni, da ponovno postavijo svoje kotle, in začnejo vsaj deloma sami destilirati svojo trgatavo. Tako si pridržijo konjak in mu na ta način z ležanjem izboljšujejo kakovost in povišujejo ceno. Ta način gospodarenja je dober, vendar se ga morejo poslužiti samo premožnejši posestniki.

Ako ravno kuhanje doma ni šlo več v starem, stilu vendar se v zadnjem času polagoma povsod v Šarantu zopet najdejo kotli, ki so jih stari imetniki ponovno postavili in obnovili svojo pravico kuhanja sadja. Pripominjamo pa, da sta zadnji dve letni zopet dvignili ceno vinu, in je sedaj malo posestnikov, ki destilirajo. Prekuhanje pri posestnikih se vrši v malem, toda s posebno skrbnostjo, ker prekuhajo vino s posebno pazljivostjo, in je konjak, ki ga pride-ljujejo, vedno čist in kot prvotni v trgovini s konjakom.

Principi prežgavanja. Kakor znano, je naloga kuhanja, da odstrani tekočino razne izhlapljeve sestavine. Vino obstoji v glavnem iz vode, alkohola in dišav in prekuha omogočuje, da se izloči alkohol bodisi v koncentriranem ali pa razredčenem stanju, pomešan z dišavnimi primesmi, ki ga karakterizirajo. Alkohol vre pri 78,4° voda pa pri 100°. Ko vino vre, je para vedno bogatejša na alkoholu kakor pri kuhanem vinu, in praksa kaže, da polovica tekočine ishlapi, izhlapi tudi cel alkohol. Ako se ta para vjame in zgosti, se dobi tekočino, ki vsebuje ves alkohol, toda dvakrat manj primesi kakor vino, iz katerega bila dobljena.

Ako se kondenzirana tekočina podvrže destilaciji do popolnega izparjenja alkohola, se dobi alkohol še z manjšo primesjo in samoumevno mnogo bolj koncentriran. Razumljivo je, da alkohol odločiti do gotove mere od vode, kar je odvisno od dovršenosti naprave, katero se uporablja. V Šarantu se z 9° vinom in s kotlom, ki je vzdignjen v zid, alkohol popolnoma izčrpa, ako se predestilira 1/3 vina. To se da s tem razlagati, da se pri počasnem prekuhanju hladilka vsled vpliva zunanjega zraka popolnoma ohladi in služi kakor deflegmator ter povzroči koncentracijo alkohola. Alkohol, ki izhlapeva, odnaša s seboj pri začetku in

koncu posebno velike množine pare, s katero je spojen. Radi tega daje prva destilacija vina z navadnimi aparati slab in moten alkohol, to je mehki konjak, ki se ponovno prekuha, da se prečisti, ter da dobro prekuhan konjak.

Sarantska žgalna naprava. Žgalna naprava, ki se uporablja v Šarantu, je cela napravljena iz dobrega rdečega bakra in se sestavlja iz treh tradicionalnih delov in sicer iz kotla, v katerega se naliva vino, ki je namenjen za kuhanje; hladilke, ki pokriva kotel in služi za odvajanje kot deflegmator pare in kondenzatorja, ki vsebuje zvito cev, v kateri se para kondenzira.

Kotel, ki ima vsebine 3 do 4 hl, se vzdiga na ognjišču, ki mora biti pravilno zgrajeno, da se ne bi preneglo razgrel in ne prišlo do močnega vretja, ki lahko produkt pokvari. Da bi se ekonomiziralo in štedilo s kurjavo, so sedaj konstruirali štedilna ognjišča, ki so tako napravljena, da se plamen vrača. V kotlu se razgreva vino do vretja.

Hladilka je pri dnu okrogla in obema glavo in vrat kotla ter se podaljšuje v navpično cev ali pa v polkrogu kot labudov vrat zavito cev. Hladilka onemogočuje, da bi pena kipečega vina prišla v pipo, kjer bi pokvarila ves skuhan konjak. Pipa je dolga bakrena cev v obliki spirale, ki je z zgornje strani v zvezi z labudovim vratom, na dolnjem kraju pa daje konjak. Ona leži cela v kadi hladne vode, ki se nahaja v cilindričnem rezervarju. Ta voda se stalno ohlajuje z dvema pritokoma vode pod uplivom hladnega zraka, v zimi pa v kovinskem ali kamenitem razlivniku v obliki termosifona. Razlivnik se nahaja na zunanji strani zidu v višini vrha kadi, iz katere mu potom cevi doteka od žgale naprave razgreta voda. Ko se ta voda vsled pretoka skozi predele termosifona ohladi, odteka v bazen iz kamna, ki se nahaja takoj pod razlivnikom, odkoder teče na dno kadi. Množina hladne vode, ki doteka iz bazena je vedno enaka oni, ki doteka iz kadi v izlivnik. Tekom prežgavanja konjaka se temperatura hladne vode, stalno povišuje, in ker je na vrhu najtoplejša, jo odtegne odvajalna cev razlivnik, kjer se dobro ohladi predno odteče v bazen, odkoder zopet v lastnim pritiskom vpa-da v kad, katero ohlaja in vzdržuje v stalni temperaturi. Čim večji je razlivnik in njegove odvajalne cevi in čim večji je bazen tem bolj hladna je voda. Ta razpored je zelo praktičen, ter omogočuje, da se dolgo časa destilira z isto vodo. Ta predpogoj je za Šarant zelo važen, ker trpijo tam mnogokrat na pomankanju vode.

Ta članek je bil uvrščen v interesu snovanje tovrstne industrije pri nas.

Trgovci, industrijalci, ali ni žalostno da še danes ne stoji

„TRGOVSKI DOM“!

Prispevke sprejema:
„Trgovski dom, Ljubljana“
Gradilišče 17.

Trgovin. dogovor med Jugoslavijo in Nemčijo.

Posebna izdaja Službenih Novin št. 122 A z dne 6. junija 1922, prinaša nov zakon o trgovinskem dogovoru med kraljevino SHS in Nemčijo. Zakon obsega 22 členov, prilogo A, ki kaže obrazec za legitimacijske karte za trgovske potnike, prilogo B pogodbo glede železniškega prometa, prilogo C določila glede morske plovitbe, in prilogo D, ki našteva predmete prehrane in poljedelstva, ki se smejo svobodno uvažati.

Z ozirom na važnost tega zakona prinesemo najprej njegovo vsebino, da se tako čim natančneje seznanimo z določili te nove trgovske pogodbe, ki bo podlaga razvoja naših gospodarskih odnosov z Nemčijo, ki obetajo postati zelo živahni. Pogodba določa:

Pogodbene državi ne bosta ovirali medsebojnega trgovinskega prometa z nikakimi uvoznimi, izvoznimi ali tranzitnimi prepovedi. Izjeme so dovoljene, razen omejitev predvidenih v dogovoru, v sledečih primerih: a) z ozirom na javno varnost, b) z ozirom na zdravstveno policijo ali v zaščito živali ali koristnih rastlin, c) glede vojnih potreb, v posebnih primerih, d) v svrhu izvršitve notranje zakonodaje, v kolikor se ž njo prepoveduje ali omeji proizvodstvo, prenos, prodaja ali konsum gotovih predmetov.

Izvoza in uvoza se ne sme niti prepovedati ali omejiti, niti obdačiti za: predmete (stroje, orodje), ki se uvozijo v eno pogodbenih držav, da se tam popravijo in potem zopet izvozijo; b) vreče, sode in druge zavojke, ki se uvozijo iz ene pogodbenih držav v drugo, da se tam napolnijo oz. izpraznijo in potem zopet vrnejo b) vzorce, katere uvažajo trgovci, fabrikanti in drugi obrtniki ali njih potniki, ako je podana sigurnost, da se vzorci v teku določenega roka zopet vrnejo.

Načelo največje ugodnosti se bo uporabljalo v sledečih primerih: 1. pri uvoznih, izvoznih in prevoznih prepovedih, omejitvah, določilih in njih uporabi. 2. pri carini in vseh carinskih formalnostih, kakor tudi pri notranji trošarini in sličnih davščinah. 3. glede postopanja s fabrikanti, trgovci in drugimi obrtniki, ki potujejo v kupčijske svrhe iz ene v drugo pogodbenih držav, ali ako opravljajo taka potovanja njih uslužbenci ali zastopniki. 4. glede dopustitve za plovitev in glede postopanja z ladjami, mornarji in tovari, ter glede plovitvenih taks. 5. pri prevozu oseb potom transportnih podjetij po morju in na suhem. 6. glede pridobitve, posesti in razpolaganja s premičninami, ki prihajajo iz medsebojnih trgovinskih

Podlistek.

Od začetnika do popolnega trgovca.

(1. nadaljevanje.)

»Je že res, toda vključ temu je še precej velikih zneskov zunaj. Poleg tega moramo prevzeti med drugim tudi nekaj večjih pošiljatev datelnovega olja, lanenega olja in masti, kar je po večini že vse naprej prodano, vendar traja dobavni rok do marca prihodnjega leta. Pred ureditvijo teh pogodb ne moremo misliti na zaključek likvidacije.«

»Da, da, vi ste imeli dobre zveze, in zelo je škoda, da se s trgovino ne bo naprej obratovalo, pripomni gospod Feldbach.«

»No, to odvisi edino od vas!«

»Od mene?! Kaj pa naj imam jaz opraviti pri tem?«

»Kupite enostavno trgovino gospoda Bruckmanna in sicer z vsem, kar je aktiva in pasiva!«

»Ne šalite se, gospod Krej! Nisem žalibog bogati Krej, da bi mogel stotisočake položiti na mizo pred dediče gospoda Bruckmanna.«

»Tudi ni potrebno, gospod Feld-

bach. Bratranec gospoda Bruckmanna ve, da ste bili vi dolga leta pokojnikov trgovski prijatelj. Pozna vas kot vrlega, poštenega trgovca in vam bo sigurno samo hvaležen, ako bi mu hoteli prevzeti trgovino.«

»Da, da, toda —«

»Pustite me, da izgovorim, gospod Feldbach! Kot sem že omenil, obstoje vrednosti, ki so še zunaj, iz več ali manj važnih pošiljatev in znašajo približno 120.000 mark. Lahko se prepričate v naših knjigah in potem informacij, da se te vrednosti, čeprav jih nimamo v roki, morajo vendarle smartati kot brezpogojno sigurne. Glede prevzema našega blaga, katerega bi dobili po kupni ceni, ki znaša približno 80.000 mark, bi se že na kak način sporazumeli. Dobavne pogodbe dosega približno višino 200 tisoč mark, in vam zopet potem naših knjig lahko dokažem, da je zelo dobičkanosno, če izpolnimo te obveznosti. — Pasiv ni skoraj nič, ker gospod Bruckmann, kot sami veste, se ni rad posluževal kredita. Kar je imel pokojnik pri bankah v dobro, znaša okrog 150.000 mark. Polovica od tega bi se prepustila dedičem, druga polovica bi pa morala za določeno število let ostati proti nizkim

obrestim pri trgovini. Da prevzamete vse dobavne pogodbe, ves se ne plačani kapital in vso zalogo blaga, dobite gotovo popust na dotične vrednosti in poleg tega se vam mora dati na razpolago dovolj časa za poplačilo realiziranih kapitalij. — Razmere stojte za vas, gospod Feldbach, zelo ugodno, in tako prilika, da lahko razširite svojo trgovino na tako ugodni podlagi, se vam bo težko še kdaj nudila.«

»To je vse prav lepo in dobro, gospod Krej; bo pa tudi bratranec gospoda Bruckmanna voljan prepustiti trgovino pod takimi pogoji?«

»O tem sem prepričan! Gospod je bogat in poleg tega dobi še veliko privatno premoženje pokojnikovo, ki je naloženo v državnih papirjih. S trgovino ne ve kaj početi in bo rad pripravljen, vam jo prepustiti, in to tembolj, ker vas osebno pozna in ve, da vam lahko z mirnim srcem zaupa kapitalije.«

»Vseeno prevzamem veliko odgovornost nase. Čim večja trgovina, tem večji riziko in delo —«

»Katero rad z vami delim, gospod Feldbach. Ne smatrajte me, prosim, za egoista, in ne mislite si, da imam pred očmi le zagotavljanje svoje bo-

dočnosti, če vam stavim ta predlog. Če iz mojega načrta ne bo nič, bom pa že kje drugje dobil službo po končani likvidaciji, toda bilo bi mi seveda ljubše, če bi mogel svoj namen uresničiti in naprej delovati pri tvrdki, katere sem se po dolgoletnem službovanju že tako iskreno oklenil. Zelenel bi pa, da bi dobil nekaj več samostojnosti, kot sem je imel pri gospodu Bruckmannu. Pokojnik je bil, kot pač veste, skrajno konservativen. Naša trgovina bi se s sredstvi, ki jih je imela na razpolago, lahko veliko bolj razširila, in kolikokrat sem moral s srdom gledati, kako smo odbili nove zveze in nove ponudbe, in kako je na nekaterih mestih, kjer smo imeli poprej redne, večje dohodke, šla naša trgovina korak za korakom rakovo pot, ker se ni prav ničesar storilo, da bi namesto starih zvez, ki so sčasoma prenehale, pridobili novih. Gospod Bruckmann je bil v tem oziru tako nedostopen, da nisem mogel popolnoma nič vplivati na njega in verjemite mi, gospod Feldbach, bilo mi je grozno težko, da sem moral v brezdelju roke križem držati, ko bi se bilo dalo vendar toliko napraviti. Da bi lahko več in nekoliko bolj samostojno deloval, to je bil tudi en vzrok, ki

poslov, kakor tudi glede tozadevnih oddaj in drugih pristojbin.

Izključeni od načela največje ugodnosti v smislu predstojčega odstavka so: 1. ugodnosti, ki se dovolijo kakoli sosedni državi v obmejnem prometu, v pasu do 15 km. 2. ugodnosti, ki je že dovolila ena iz pogodbenih držav kakoli tretji, s katero je sklenila ali bo sklenila carinsko unijo, 3. posamezne izjeme, ki se od slučajja do slučajja dovoljujejo glede obstoječih ali bodočih uvoznih in izvoznih prepovedi, 4. dovoljenja, dana tretji državi, da sme v prehodni dobi izvoziti ali uvoziti blago gotove vrste in v gotovem kontingentu, na osnovno kompenzacije ali dogovora o kontingentiranju.

Kot industrijski proizvodi pogodbene države se smatrajo tudi vsi v poplemenitem prometu iz inozemskega blaga predelani predmeti.

Pridrževalje si polno svobodo za sestavo svoje carinske tarife, si pridržijo pogodbeni stranke tudi pravico, dokler trajajo izvanredne pogoje ne razmere, neodvisno od odredb navedenih v čl. 1. tega dogovora, zabraniti ali omejiti uvoz in izvoz blaga tudi v svojem medsebojnem prometu, pri tem se naj pa, kakor bodo to dopuščale razmere, take omejitve ublažijo. Za uporabo teh določil, se naj uveljavljajo sledeča načela: 1. Pri uporabi uvoznih in izvoznih prepovedi, kakor tudi glede posameznih uvoznih in izvoznih dovoljenj za blago, ki se nahaja na seznamu blaga, prepovedanega za uvoz in izvoz, se bosta obe državi po možnosti ozirali ena na potrebe druge. 2. Ne sme se izdati niti obdržati nobenih prepovedi ali omejitvenj, ki bi se v isti meri nanašale na uvoz ali izvoz enakega blaga v prometu s katerokoli tretjo državo. 3. Za blago, čegar uvoz in izvoz je dovoljen, se ne sme uporabljati nove prepovedi ali omejitve, ki so bile v dan obnarodovanja prepovedi že oddane za odpravo bodisi železnici, ladji ali kakim drugim potom; to blago se mora pa v 6 tednih po obnarodovanju dotične prepovedi uvoziti ali izvoziti. 4. Pri potrebi za izdajo splošnega odobrenja za uvoz in izvoz, se nove prepovedi ne bodo uporabljale pri blagu, čegar uvoz ali izvoz se je že dovolil in to do roka, do katerega je bilo izdano dotično dovoljenje. 5. Nove ali povečane izvozne pristojbine, se ne bo moglo uporabiti tekom 6 mesecev odkar so stopile v veljavo, glede že izdanih izvoznih dovoljenj. Isto velja za blago, čegar izvoz je prost, ako bi se ob času, ko se določijo nove izvozne pristojbine, nahajajo že na potu.

Ako je izvozno dovoljenje odvisno od visokosti cen, so to na pogodbe, ki so bile sklenjene pred določitvijo cen ali pred novimi določitvami cen ne nanaša, ako se je pri sklepu pogodbe oziralo na tedaj veljavna do-

mi je dal povod do predloga, da si pridobite Bruckmannovo trgovino. Ta se da zelo razširiti in ako prav izrabimo zveze, moremo sčasoma začeti s prav plodonosno izvozno trgovino. S prekomorskimi kupčijami se sploh nismo nič pečali, akoravno smo prejeli množico različnih dobičkanosnih ponudb. — Imjete zaupanje v podjetje, gospod Feldbach, in zagotavljam vam, v meni dobite podjetnega in vdanega delavca.

»O tem ne dvomim, dragi gospod Krej, ampak midva sama še ne zadostujeva. Priznati vam moram, cela stvar ima na sebi mnogo vabljevega, toda vidim pa tudi težkoče. Prevzem trgovine vašega pokojnega predstojnika in nameravano razširjenje iste zahteva požrtvovalnosti moči in neumornega dela. Vzgojiti bi si morala ljudi, ki bi pristali na naše ideje in se posvetili stvari z dušo in srcem.«

»In ravno pri vas, gospod Feldbach, bi to ne delalo nobenih težkoč.«

»Zakaj ravno pri meni ne?«

»Ker imate v vaših sinovih štiri krepke delavne moči, ki bi jih bilo treba le vzgojiti in jih uporabiti vam in njim samim v prid.«

(Dalje prih.)

ločila glede cen in ako je 1. ali kupec že dal naplačila, 2. ali dobavo deloma že izvršil, 3. ali je kupec že pristal na povišane cene. Ta določila pa ne veljajo za pregovore, sklenjene od dneva premirja do 15. julija 1919.

Državi si medsebojno priznate svoboden prevoz po železnici, na vodi ali po drugih poteh in to za osebe, blago, železniške vozove in poštni promet. Prevoz je carine prost. Prevozne prepovedi so samo dovoljene a) z ozirom na javno varnost; b) iz sanitarno-policijskih razlogov; c) glede vojne potrebe v izvanrednih okoliščinah; d) v prometu z državo, napram kateri je izdala ena pogodbenih držav — z ozirom na njen sovražen nastop — splošno izvozno in uvozno prepoved, v koliko se ta prepoved nanaša na vse druge države.

Podaniki ene pogodbenih držav smejo v drugi pogodbeni državi, v smislu tam veljavnih zakonih uveljavljati vse svoje pravice, a osobito smejo nastopiti pred sodnijo kot tožitelji in razpravljati kot toženci. Isto velja tudi za delniške in druge komercialne, industrijske ali finančne, vključno zavarovalne družbe, ki imajo v eni pogodbenih držav svoj sedež in so se ustanovile po tam veljavnih zakonih.

IZVOZ IN UVOZ.

Ameriškega bakra se je izvozilo: V Nemčijo 8000, v Francijo 6200, Japonsko 2800, Belgijo 1800, Anglijo 1750, Italijo 1700, Španijo 514, Kanado 118 in v druge države 3000 ton.

Obrt.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru. Prijavni rok za udeležbo na »Pokrajinski obrtni razstavi« je s 15. junijem potekel. Upoštevajoč prometne težkoče, je razstaven odbor sklenil, da sprejema prijave še do preklica. Na ta način hoče odbor omogočiti vsakomur, da se udeleži razstave, ki je v vsakem oziru velike važnosti. Pozivljamo vse obrtnike, ki se dosedaj še niso prijavili, da store to nemudoma. — Dovozi razstavnih predmetov iz Prekmurja. Da se omogoči vsakemu prekmurškemu obrtniku udeležba na »Pokrajinski obrtni razstavi«, je razstaven odbor sklenil, prevzeti skrb za dovoz razstavnih predmetov iz Prekmurja v Maribor in po potrebi tudi nazaj. Po številu prijav se bodo določila zbirališča, odkoder se bodo prepeljali razstavnimi predmeti na razstaven prostor. Na ta način se lahko vsak obrtnik udeleži razstave, ne da bi imel preveč zamude časa in stroškov za dovoz in odvoz. Razstaven odbor bo šel obrtnikom iz Prekmurja v vsakem oziru in prav posebno na roko, upoštevajoč težkoče, s katerimi se bori baš obrtnik iz Prekmurja. Pozivamo za to ponovno vse prekmurske obrtnike, da to upoštevajo in se prijavijo v čim večjem številu, sebi v čast, vsemu obrtništvu pa v korist. — Prijave vajeniških del je doposlati najkasneje do 15. avgusta t. l. razstavnemu odboru. Prijava mora vsebovati ime vajenca in mojstra, učno dobo in opis razstavnega predmeta oziroma dela. Ponovno pozivljamo mojstre, naj dajo svojim vajencem toliko prostega časa in potrebni material, da izvrše primerno delo za razstavo. — Vrtnarska razstava, ki je priključena »Pokrajinski obrtni razstavi« vzbuja po celi državi veliko zanimanja. Razstave se udeleži korporativno »Društvo vrtnarjev«, radi česa bo razstava v vsakem oziru popolna in tako poučna, kakor zanimiva. Ta razstava, ki je prva te vrste v naši državi, bo pokazala stanje in razvoj vrtnarstva pri nas doma. Do sedaj se je skoraj vse cvetje in zelenjavo uvažalo iz inozemstva. Tekom zadnjih dveh let pa se je vrtnarstvo pri nas tako razvilo, da lahko konkurira z ostalim inozemstvom. Marsikomu ni znano, da ona zgodnja zelenjava, ki pride že v zimskih dneh na mizo, vse ono cvetje, ki ga vidimo v mrzlih snežnih dneh po izložbah itd., da vse to priraste v naši zemlji. Zato je ta razstava tembolj koristna in potrebna, da pokaže občinstvu, kaj zmorejo naši domači vrtni.

Denarstvo.

Zlati carinski nadavek v Nemčiji je določen od 25. t. m. do nadaljnjega na 6400 odst.

»Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja vsem svojim računomojtnikom, da je ministrstvo za pošto in brzojav z odlokom z dne 16. junija 1922, št. 34.327 zvišalo temeljni vlog v pošt. čekovnem prometu od dosedanjih Din. 25.— na Din. 100.— kar naj izvolijo vsi računomojtniki pri izstavljanju čekov od 1. julija t. l. dalje upoštevati.«

Nov denar v Madžarski. Madžarski notni zavod namerava, kakor poročajo iz Budimpešte, izdati kovan denar po 10, 20 in 50 madžarskih kron.

Obtok bankovcev v Madžarski se je po izkazu 15. t. m. povečal za 318 milijonov na 32,3 milijarde madžarskih kron.

Promet.

Automobilna prometna d. d. Ljubljana naznanja, da se je otvorila dne 14. VI. 1922 redna automobilna zveza med Novim mestom preko Kostanjevice v Krško. Automobil odhaja iz Novega mesta ob 7. zjutraj in iz Krškega ob 12. opoldne.

Trgovski register.

Vpisi v trgovski register. Vpisale so se nastopne firme: Črna: M. Punzengruber, trgovina z mešanim blagom in z žganjem na drobno. — Farna vas: R. Zimmerl, trgovina z mešanim blagom. — Farna vas pri Prevaljah: Fric Filipowsky, trgovina z mešanim blagom. — Guštanj: Rudolf Brundula, trgovina z mešanim blagom. — Guštanj: Jakob Orter, trgovina s stavbnim in rezanim lesom. — Maribor: A. Ankerst, trgovina z deželnimi pridelki, specerijskim in kolonialnim blagom, z lesom in premogom na debelo. — Maribor: Fr. Derwüschek, stavbeno podjetje. — Mežica: Rudolf Zimmerl, trgovina z mešanim blagom. — Murska Sobota: Josip Kardoš, trgovina z mešanim blagom. — Murska Sobota: Nemeč Janez, trgovina z železnino, barvami in premogom. — Prevalje: Rihard Zimmerl, trgovina z mešanim blagom. — Slovenska Bistrica: Josip Novak, lesna trgovina v Slovenski Bistrici. — Spodnji Dravograd: Anton Kaiser, trgovina z mešanim blagom in izdelovanjem sodavice. — Spodnji Dravograd: C. Lorber, trgovina z mešanim blagom in z žganjem na drobno. — Tosti vrh: A. Oset, trgovina z deželnimi pridelki in žganjem. — Veliko Mlačevo: Janko Travnik, trgovina z lesom.

Razno.

Državna trgovska akademija v Ljubljani. Vpisovanje v I., II. in III. letnik se vrši dne 11, 12, 13. in 14. septembra v ravnateljski pisarni, Aškerčeva ulica št. 9/II. na levo. Oglasi za vstop se sprejemajo do 1. julija. — Ravnateljstvo.

Albert Sič, Računske naloge. V kr. zalogi šolskih knjig in učil je izšla knjiga: Albert Sič, računske naloge za trgovske šole. Cena mehko vezani knjigi 13.— Din. in poltrdovezani knjigi 15.— Din. Ta knjiga vsebuje poleg vseh elementarnih računov z neimenovanimi in imenovanimi celimi števili z ulomki vse vrste specijelno trgovskih in bančnih računskih nalog, od katerih imenujemo le sklepi račun procentne in obrestne račune, račune v zlatu, srebru, in novcih, nadalje diskontni, devizni, kontokorentni efektni in blagovni računi. Omeniti je tudi jako važno blagovno kalkulacijo in lesne račune. Nekaj dodatkov in dopolnil nudi v tabelah in pregledih praktičnemu trgovcu potrebne podatke v domačih in tujih novcih, merah utežih itd. Brez te knjige znanega našega pisatelja trgovskih in obrtnih učnih knjig nabena trgovska in obrtna ali nadaljevalna šola ter noben praktičen trgovec ne bo mogel shajati.

Pred stavko telefonskih in brzojavnih uslužbencev v Avstriji. Organiza-

cija telefonskih in brzojavnih uslužbencev je sklenila, da prične stavkati ako vlada ne ugodí njihovim zahtevam. Organiziranih je okoli 10.000 uslužbencev.

Povišana pristojbina za romunski vizum. Romunsko poslanstvo v Beogradu je povišalo pristojbino za vizum od 30 na 50 Din.

Dohodki monopolov v Franciji so znašali do meseca maja 1922 1.175.803.000 frankov. Po tem bi monopolski dohodki v prvih petih mesecih znašali letos 5.633.000 frankov več kot leta 1921.

Rumunska živina na Dunaju. Kakor poročajo z Dunaja, se vršijo pogajanja z rumunsko vlado glede dobave večje množine žive živine za Avstrijo. 10.000 komadov goved se pričakuje v najkrajšem času. Rumunska vlada je stavila pogoj, da se živina spravi na dunajski trg brez posredovalne trgovine.

Italijansko posojilo Avstriji. Finančni odbor zbornice je priporočilo odbora za zunanje zadeve glede avstrijskega kredita brez razprave sprejel. Predlog bo že v prihodnjih dneh prišel na razpravo v zbornici.

Češkoslovaško posojilo Avstriji. Narodna skupščina je sprejela vladni predlog glede avstrijskega kredita v znesku 500 milijonov č. kron.

Podražitev tobaka v Avstriji. Avstrijska tobačna režija bo zvišala cene svojim izdelkom za 25 do 50%.

Tržna poročila.

Žitni trg. Cene žitu so bile v Vojvodini sledeče: pšenica 1500, ječmen 1380, koruza 1220, pšenična moka (št. 0) 2180 kron. — Tendence slaba.

Zagrebski tedenski sejem. Cene za kg žive teže v kronah: voli I. 36—40, II. 28—32, III. 26—27, krave I. 30—34, II. 24—28, za klobase 16—28, mlada živina 28—32, biki 32—34, teleta I. 40 do 42, II. 37—40, III. 34—36. Cene živini so precej padle. Svinje so notirale I. 82—84, II. 66—74, III. 46—60. Novo seno se je prodajalo po 700—800 K, nova detelja po 700—680 K in slama po 450—680 K za 100 kg.

Cene mleka v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da so se cene mleku zopet zvišale. Liter mleka stane 720—800 K.

Borza.

Zagreb, devize: Dunaj 0.495—0.505, Berlin 23—24, Budimpešta 7.75—8, Bukarešt 49.50, Milan 371—374, London 337—340, Newyork 75.25—76, Pariz 650 do 660, Praga 145—147.50, Švica 1435 do 1452, valute dolar 73.50—75.50, avstr. krone 0.50, češke krone 145—146, funti 332—335, napoleoni 225, marke 24 do 25.50, lire 367.

Jadranska banka 425—450. Ljub. kreditna banka 245. Slov. eskomptna banka 110—112.50.

Beograd, devize: Berlin 23.60, Budimpešta 8, Bukarešt 49, Rim 372, London 338—340, Newyork 77, Pariz 655, Praga 147, Švica 1445, Dunaj 0.50.

Curih, devize: Berlin 1.615, Newyork 527, London 23.35, Pariz 45.30, Milan 25.50, Praga 10.06 ena četrtina, Budimpešta 0.54, Zagreb 1.75, Sofija 3.52, Varšava 0.12, Dunaj 0.03 tri osmine, avstrijske žigosane krone 0.03 tri četrti.

Ženitna ponudba.

Trgovec 28 let star z lepim posestvom in dobro idočo trgovino na deželi ob železnici, soliden in inteligenten se želi spoznati z gospodično dobre preteklosti v starosti od 20 do 26 let in nekaj gotovine. Cenjene ponudbe če mogoče s sliko katera se pod častno besedo vrne se naj blagovoli nasloviti pod šifro »Zlata bodočnost« na uprav lista

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Mednarodni transporti
Antonio Biancheri & Comp., Postojna
 Centrala: Ponteba.
 Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)
 Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.
 Oprema vsake vrste blaga.
 Specijalna odprema živil, žive in zaklane
 živine v kateri koli kraj.
 Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn.
 trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica
 Ljubljana, Sodna ulica šte. 3.

Ustanovljeno leta 1896

Elektrotehnično
 podjetje

Leop. TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25 — Maribor, Koroška cesta 3.

Naprava kompletnih elektrarn za vsako napetost. — Zaloga raznih strojev,
 svetil, žarnic in inštalacijskega materiala — Popravila elektromotorjev.

Naslov za brzojavke: Motor Ljubljana. — Naslov za brzojavke: Motor Maribor.

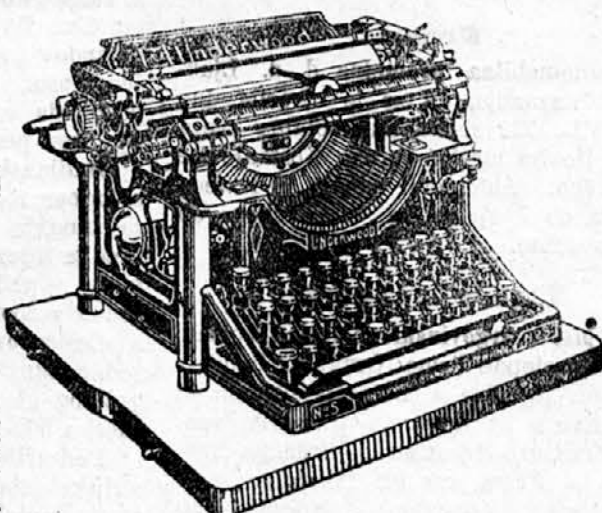
Nacrte in proračune na zahtevo.

Underwood

najboljši ameriški pisalni
 stroj sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat,
 razmnožuje strojno in
 ročno pisavo potom ne-
 izrabljive stekl. plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Kraljeva dvorska specijala

„ORIENT“

mednarodna trgov. - specijalska in skladišna d. d.
 v Mariboru.

Podružnice: Ljubljana, Beograd, Zagreb, Rakek,
 Jesenice, Bakar.

Obavlja vse v specijalsko in carinsko stroko spadajoče
 posle, točno in po zmernih cenah. Oskrbi odobrenja
 za nakup deviz.

Se priporoča kot domače od trgovcev in industrijcev
 10-2 ustanovljeno podjetje.

Vsa pojasnila brezplačna.

Industrijsko podjetje „Tovarna ledu“

v sredini glavnega mesta Slavonije, blizu parobrodarske agencije in železniške postaje,
 v popolnem obratu z vsemi razpolagajočimi stroji, stanovanjem in ostalimi pritikli-
 nami, zidano leta 1921, **išče podjetnika**, kateri bi pristopil s potrebnim kapitalom
 radi priklopite katerekoli industrije radi izkoriščanja obrata. Prednost imajo tisti, kateri
 bi se priključili z industrijo, ki bi producirala papir, predelovala kosti ali podobno.
 Ponudbe je poslati na

I. JANIĆ, generalno zastupstvo Interreklam d. d.

Osijek I, Trg Kralja Petra 7/b, pod šifro »Industrijsko poduzeće«.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd.
 dobavlja **ANTON RAVHEKAR**, Ljubljana,
 Pred Lkofijo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

—AVTO—

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa povravlja
 in vožnja. Le prvostno blago in delo po
 solidnih cenah nudi **Jugo-Avto**, d. z. o. z.
 v Ljubljani.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
 in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7
 preje Hammerschmidt (Mühlisen)
 nasproti Križanske cerkve.

Esence za žganje in likerje:

Cognak, Hrušov (Kaiserbiennen),
 Rum - koncent., Rum - kompos.,
 Vanile, Kumnov.

Sadne arome za brezalk. pijače:

Malinova, jagodova, jabolčna, ci-
 tronova, oranžna, vanilova - aroma.

Esenci za kandite in sladčice.

Sadni eteri v treh različnih kon-
 centracijah z primesjo umetnih
 eterov.

Sadni sokli:

Malinovec la. z raf. sladkorjem,
 Citronov sirup z „ „ „ „
 Oranžni „ „ „ „

Po najnižjih dnevnih cenah priporoča:
 Tovarna sadnih sokov, esenc itd.

Srečko Potnik, Ljubljana,

Metelkova ul. 13, vis-a-vis Belg. voj.

Jadranska banka — Beograd

Delniška glavica: Din 30,000.000 —. Rezerve: Din 15,000.000 —.

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj,
 Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: **Jadranska.**

Afiliirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland Street

New York City.

Brzojavi: Hedžet

Telef. št. 75.

Manufakturna trgovina na veliko
Hedžet & Koritnik — Ljubljana
 Frančiškanska ulica 4